

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 15 березня 2012 року № 11 (434)

ПАМ'ЯТІ СЛАВИ СТЕЦЬКО

12 березня минуло дев'ять років, як відійшла у вічність багатолітня голова Проводу ОУН, засновниця і перша Голова Конгресу Українських Націоналістів, народний депутат України трьох скликань Слава Стецько.

На Байковому кладовищі у м. Києві, біля могили Слави Стецько зібрались активісти Конгресу, щоб віддати шану своїй Провідниці.

Отець Ігор Онишкевич, настоятель храму Святого Миколая Чудотворця на Аскольдовій могилі, відслужив панахиду. В своєму слові до присутніх отець Ігор згадав пані Славу як щиру християнку та віддану парафіянку храму Святого Миколая.

Своїми спогадами про засновницю Конгресу поділилися заступник Голови КУН Євген Лупаков, референт із питань культури Конгресу Ольга Різниченко, головний редактор часопису "Нація і держава" Марія Базелюк, голова Вишгородської районної організації КУН Валерій Сидорчук і голова Голосіївської районної у м.Києві організації КУН Василь Давидюк.

Ольга Різниченко зачитала віднайдений в архівах подружжя Стецьків матеріал про враження одного із українців від зустрічі із пані Славою у Чикаго в грудні 1964 року. Його автор, зокрема, пише: "Ярослава Стецько має всі дані на те, щоби бути нашою амбасадоркою чи іншою достойницею вже тепер, як і в будучині, коли ми будемо мати свою державу". Інші промовці також говорили про пані Славу як про непересічну особистість, мудрого політика, справжнього державного діяча й водночас добру й чуйну людину.

До могили Провідниці конгресівці поставили поминальні свічки та поклали квіти.

Прес-служба КУН

Продовження теми на 3-й стор.





АНОНС

100-річчя з дня народження Ярослава Стецька у Мюнхені – запрошуємо!

Організація Українських Націоналістів запрошує українську громаду взяти участь у відзначенні 100-річчя з дня народження Ярослава Стецька.

31 березня 2012 року, Мюнхен

Програма заходів:

Панахида на могилі, зложення вінків – 15.30, Waldfriedhof Tell nr. 421, могила: nr. DW 22.

Симпозіюм – 19.00, Український Вільний Університет UKRAINISCHE FREIE UNIVERSITAT Barellistr. 9a – 80638 Munchen.

У програмі візьмуть участь: ректор УВУ Ярослава Мельник; канцлер УВУ Микола Шаповал з доповіддю "Життєвий шлях Ярослава Стецька"; Андрій Гайдамаха з доповіддю "Ідейний шлях Ярослава Стецька"; Голова ОУН Стефан Романів з доповіддю "Міжнародна діяльність Ярослава Стецька"; Головний редактор "Гомону України", Канада Олег Романишин з доповіддю "Суспільно-громадський сектор"; Голова СКУДО Аскольд Лозинський з доповіддю "Радянська публіцистика".

За інформацією просимо слідкувати в пресі або за телефоном UKRAINISCHE FREIE UNIVERSITAT Barellistr. 9a – 80638 Munchen

Tel.: +49 [089] 99738830

Оргкомітет



СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБІТЬ!..

КОНГРЕС ВІДДАВ ШАНУ ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКУ

9 березня представники Конгресу Українських Націоналістів, Української Народної партії, УНА-УНСО та інших національно-патріотичних сил зібрались біля пам'ятника Тарасові Шевченку, щоб вшанувати його пам'ять у 198-у річницю від дня народження.

Після покладання квітів біля підніжжя пам'ятника відбувся урочистий мітинг.

Від Конгресу Українських Націоналістів слово мав голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Володимир Манько. У своїй промові він зупинився на земельному питанні, яке у всі віки було важливим для українського народу.

"Сьогодні провладна більшість у Верховній Раді протягує свій варіант земельної реформи, після запровадження якої українські селяни можуть стати такими ж кріпаками на власній землі, як це було за часів Тараса Шевченка. Ми закликаємо владу не ухвалювати цього закону без врахування думки селян, фермерів, усіх тих людей, хто своїми руками від діда-прадіда обробляє українську землю. Інакше Україну може чекати нова Коліївщина", – підкреслив Володимир Манько.

Політик закликав українців у відповідальний час прийняти правильне рішення на парламентських виборах і підтримати національно-патріотичні сили, які єдині спроможні реалізувати в Україні Тарасові заповіти та ідеї національної та соціальної справедливості.



Також перед присутніми виступив директор Театру української традиції "Дзеркало" Володимир Петранюк. Він разом зі своєю донькою Наталею продекламували поезії Тараса Шевченка.

Під час урочистого мітингу було розгорнуто один із найбільших українських національних прапорів. Хор "Гомін" під керівництвом Леопольда Ященка виконував патріотичні пісні та пісні на слова Тараса Шевченка.

На завершення мітингу одноголосно ухвалено Декларацію про об'єднання української патріотичної громадськості навколо втілення великих ідей Заповіту Кобзаря.

Прес-служба КУН



ПОЗИЦІЯ

ДЛЯ ЧОГО ПОЗБУВАТИСЯ КУРКИ, ЯКА НЕСЕ "ЗОЛОТІ ЯЙЦЯ"?

21 лютого провладна більшість у Верховній Раді ухвалила у першому читанні новий Закон про морські порти. Згідно з цим документом держава фактично відмовляється від ведення комерційної діяльності у вісімнадцяти морських портах України на користь приватних компаній.

Новим Законом про морські порти уряд створює державну Адміністрацію, за якою залишає лише певні контролюючі функції та забезпечення безпеки судноплавства, а все майно, яке сьогодні перебуває на балансі морських портів як державних підприємств, буде підлягати приватизації. Головні гідротехнічні споруди портів – причали будуть віддаватись у довгострокову концесію приватним компаніям.

Як людина, яка мала відношення до морського транспорту у минулому, можу сказати, що морським портам в Україні, як повітря, потрібні інвестиції, оскільки їхні фонди геть зношені. Але це не означає, що державі необхідно просто позбутись цієї власності. Це є найпростіше і безглузде рішення.

Приватні інвестиції й так за останні років десять потужно надходять у портову галузь. Як приклад – новозбудовані приватні термінали "Нібулон" та "Ніка-Тера" у Миколаївському порту. Приватні інвестори прийшли й в Одеський та Іллічівський морські порти та порт Південний. Факт перебування портів у державній власності, як бачимо, не завадив інвесторам вкладати гроші у перевалку та транзит вантажів.

Не заважаючи на зношеність фондів, державні морські порти продовжують утримувати позитивну динаміку вантажообігу, а відтак і позитивну динаміку у надходженнях до держбюджету. Так, у 2011 році державні морські порти перевантажили вантажів на 6 відсотків більше, аніж у попередньому році. Чистий прибуток від діяльності морської галузі у 2011 році становив 2 млрд. гривень. Кому це заважає? Хто лобіює перерозподіл грошових потоків у морській галузі?

Як повідомило поінформоване джерело, на цей закон із нетерпінням чекають у "Смарт-груп" Вадима Новинського, "Портінвест" Ріната Ахметова, "Kernel" Андрія Веревського, "Нібулон" Олексія Вадатурського.

Українська держава не повинна позбуватися своєї стратегічної власності, ще й такої, яка несе їй "золоті яйця". Невже це не розуміє чинний уряд?

Володимир МАНЬКО

МІНІСТР ПІД МАСКОЮ І БЕЗ

Як вінницька молодіжна референтура Конгресу "навчала" Дмитра Табачника історії України

Першого березня, у перший день весни, вінницькі студенти "навчали" історії України Дмитра Табачника – особу, яка, перебуваючи на посту керівника українського Міністерства освіти, активно працює на знищення самого духу українства. Нещодавня його заява про необхідність зменшення годин на викладання української мови та скасування предмету "Історія України", яку віднині вивчатимуть у контексті "Всесвітньої історії", збурила українське суспільство.

Флеш-моб, організований молодіжною референтурою Вінницької обласної організації Конгресу, відбувся у присутності вінницьких ветеранів ОУН та УПА під партійними та державними прапорами. Разом із підручником історії України молоді націоналісти принесли із собою святу для кожного українця книгу – "Холодний Яр", написану рукою хорунжого Армії УНР Ю. Горлісом-Горським, а також маску одіозного міністра.

На заклик Євгена Ільчука, організатора дійства, "обдурені українці" скинули із себе маски "рабів-малоросів" та відібрали у "Табачника" свою справжню історію та мову.

Прес-служба Вінницької ОО КУН

СЛАВА УКРАЇНИ

КИЇВЩИНА ВШАНУВАЛА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Біла Церква. 9 березня 2012 року урочисті заходи відбулися в центрі міста, біля пам'ятного погруддя Великого Кобзаря. У покладанні квітів та святкуванні 198-ої річниці з дня народження Тараса Шевченка взяли участь понад 300 білоцерківців – членів КУН, ВО "Свобода", УНП, Просвіти, Станиці Братства ОУН-УПА, представників громадськості та адміністрації міста. Але найбільше було студентства та викладачів Білоцерківського Національного аграрного університету, які пройшли урочистою ходою центром міста до пам'ятника Українському Пророкові.

Під час заходу відбулося нагородження переможців міського конкурсу читців творів Т.Шевченка.

А вже 10 березня представники традиційних українських конфесій: від УПЦ КП (о.Микола, благочинний Білоцерківського району); від УГКЦ (о. Василь, капелан Білоцерківського Братства УПА); від УАПЦ (о.Сергій) відслужили панахиду по Тарасові Шевченку.

Вишгород. 9 березня у м.Вишгород Конгрес Українських Націоналістів, разом із ВО "Свобода", НУНС та громадськими організаціями національно-патріотичного спрямування відзначили 198-у річницю з дня народження духовного батька української нації Т.Шевченка *(див. світлину)*.

Урочистості розпочалися спільною ходою центральною вулицею міста ім. Івана Мазепи до пам'ятника Тарасові Шевченку, під час якої лунали гасла "Слава Україні!", "Слава Шевченку!", "Україна понад усе!", "Слава Українській Нації!". До пам'ятника Великому Кобзареві покладено квіти. Перед громадою промовляли: голова РО КУН Валерій Сидорчук, КМО КУН Юрій Шепетюк, голова МО ВО "Свобода", депутат міської ради Юрій Городянський, від НУНС Анатолій Клименко, від громадської організації Микола Юречко, від жителів м. Вишгорода Михайло Рогалевський та інші.

2012 рік – рік виборів до Верховної Ради України. Тож промовці закликали до об'єднання всіх патріотичних сил задля того, аби прийшли у владу справжні патріоти, які не на словах, а на ділі будуть працювати для покращення життя української нації.

Біля підніжжя пам'ятника лунали вірші Кобзаря, в яких він закликав боротися за покращення життя українського народу.

Завершилися святкування виконанням усіма присутніми Духовного гімну українців на слова Тараса Шевченка "Реве та стогне Дніпр широкий" та Державного Гімну України.

Заходи із вшанування Великого Кобзаря відбулися також в Узині, Фастові, Бучі, інших міських і населених пунктах області.



ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЛАУРЕАТИ

ПЕРЕМОЖЦІВ НАЗВАНО

Напередодні 198-ї річниці від дня народження Кобзаря визначено лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка 2012 року. Із тридцяти претендентів вибрали п'ятьох. Їхні імена, за підсумками таємного голосування, назвав Комітет із Шевченківської премії.

Відповідний указ про найпрестижнішу державну нагороду підписав Президент України. Відтак у Каневі відбулося вручення нагород лауреатам. Цю місію виконав Віктор Янукович.

Розповідаючи про присудження Національної премії, в інтерв'ю газеті "День" , голова Шевченківського комітету, академік, поет Борис Олійник зокрема зазначив:

– Нинішнього року склалася унікальна ситуація з претендентами на Шевченківську премію за напрямом "Література". До третього туру конкурсного добору дійшли Юрій Буряк (збірка поезій "Коло навколо"), Валерій Гужва (збірки поезій "Вежа" й "Порцеляновий янгол"), Мирослав Дочинець (роман "Вічник. Сповідь на перевалі духу"), Петро Мідянка (збірка поезії "Луйтра в небо"), Любов Проць (збірка поезій "Група крові"), **Володимир РУТКІВСЬКИЙ** (історична трилогія для дітей "Джури"), Геннадій Щипківський (роман у трьох книжках "Товтри"). Поклавши руку на серце, скажу: усі вони мають неабиякий літературний талант і заслуговують на визнання. Але члени Комітету під час таємного голосування віддали найбільшу кількість голосів лише двом із семи – Володимирові Рутківському й Петрові Мідянці.

Трилогія "Джури", що складається із трьох романів – "Джури козака Швайки", "Джури-характерники", "Джури і підводний човен", стала справжньою літературною сенсацією. У цих творах є все: і захоплюючий сюжет, і цікаві літературні персонажі, й оригінальні виражально-зображальні засоби. Трилогія Володимира Рутківського засвідчила, що на сьогодні вітчизняна література для наймолодших – на піднесенні. Невипадково позаминулого року Шевченківську премію було присуджено графіку Костянтинові Лавру за художнє оформлення низки видань, що побачили світ у видавництві "А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА". До речі, там вийшла й історична трилогія "Джури".

Петра МІДЯНКУ – автора поетичної збірки "Луйтра в небо" – сьогодні в літературному середовищі сприймають як одного з найоригінальніших вітчизняних поетів. Його лірика має незвичайну лексику, у якій широко використовуються закарпатські архаїзми й діалектизми. Поет збагачує сучасну українську літературну мову призабутими й новими словами, привносить неповторний місцевий колорит, характерний для Закарпаття.

Якщо говорити про інші напрями Шевченківської премії, за якими було названо лауреатів, зокрема "Літературознавство і мистецтвознавство", то потрібно згадати книжку "Історія української вишивки" **Тетяни КАРА-ВАСИЛЬЄВОЇ**. Це – фундаментальна праця, укладена на 464 сторінках, підсумок багаторічної роботи талановитої вченої. Авторка видання дуже переконливо довела, що Україна – одна з небагатьох держав світу, у якій вид народної творчості з плином часу став справжнім літописом духовного багатства нашого народу, а також мистецтвом, що рівнозначне архітектурній пластиці, фресковому й мозаїчному стінописові, іконописові та гравюрі.

За напрямом "Музичне мистецтво" Шевченківською премією відзначено псалмодія "Монологи віків" для мішаного хору й сольних інструментів, автором якої є відомий український композитор, хоровий диригент, педагог, лауреат багатьох музичних премій **Віктор СТЕПУРКО**. Його здобуток у царині хорового співу є справжнім явищем у сучасному музичному мистецтві, а працю як багатолітнього керівника хорового ансамблю "Свят-коло" при Макарівському районному будинку культури можна з повним правом вважати подвижницькою.

І завершити цей огляд хотів би циклом творів "Український мотив", за який художникові **Анатолієві КРИВОЛАПУ** нинішнього року теж присуджено Національну премію України імені Тараса Шевченка за напрямом "Образотворче мистецтво". П'ятдесят унікальних живописних полотен увійшло до згаданого циклу, якими мали змогу насолоджуватися відвідувачі престижних арт-галерей у Лондоні, Нью-Йорку, Токіо, Відні, Тулузі, Одесі. Без перебільшення: Анатолій Криволап, як ніхто інший із вітчизняних художників, сьогодні популяризує сучасне образотворче мистецтво України на двох континентах.

Л.ВОРОНЕЦЬ

Наші корпункти

Вінниця	В'ячеслав Березовський	(067) 258-55-71
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81



ВИДАТНІ УКРАЇНКИ

"ПОДІБНОЮ МОГЛА БУТИ МОЖЕ ДОНЬКА ЯРОСЛАВА МУДРОГО АННА..."

12 березня минуло 9 років, як відійшла у вічність пані Слава Стецько. Напевно, серед людей, яким пощастило знати п.Славу зблизька і працювати під її проводом у Конгресі Українських Націоналістів, я не буду винятком, коли скажу, що зустріч з цією легендарною людиною була визначальною в тому, який шлях у житті обрати і яким ідеалам служити.

Бо одна річ – знати про віру у свій народ, про жертовність і патріотизм передвоєнного покоління із книжок, а інша – бачити перед собою живий приклад служіння Нації.

Пані Слава була справжнім і, на мій погляд, останнім харизматичним лідером Організації Українських Націоналістів, таким, як перед нею були Степан Бандера, генерал Чупринка і Ярослав Стецько. Невипадково і по смерті саме ці наші провідники залишаються кошмаром для ворогів української Нації – "єдінонедєлімщиків", і вони досі не втомлюються вишукувати, чим би їм в очах української громадськості ще дошкулити, яких "собак", крім традиційних "фашизмів"та "антисемітизмів", на них повісити, використавши при цьому канали нинішньої офіційно продажної влади і модних скандальних істориків місцевого і діаспорного крою. Та попри це, дедалі більше ідентифікація себе українцями і бандерівцями збігається через кому у громадській самосвідомості. І це закономірно, бо саме бандерівці – ніхто інший, гідно постали перед переможцями по Другій Світовій війні і були не прохачами певних позицій у світовій політичній грі, а самі виступили активними її гравцями першого і наступального плану.

Неодноразово була свідком: пані Слава, виступаючи перед нерідко упередженою і дуже вороже налаштованою до неї публікою, зокрема, у східних областях, вміла під кінець зустрічей переламати ситуацію і викликати у людей поважне ставлення до виголошуваних ідей і думок. Як їй це вдавалось? Думаю, через сильну особисту віру і життєву відданість словам, які адресувала людям. І це те, що її суттєво відрізняло і дотепер відрізняє від сучасного українського політикуму. Вона дійсно вміла тримати в інтелектуальній, емоційній напрузі аудиторію не одну годину, жодного разу не повторюючись. Крім того, у витривалості під час поїздок по областях і по своєму депутатському округу з нею, 75-літньою жінкою, не міг конкурувати жодний її молодий помічник. У неї був справді неперевершений організаційний хист і державне бачення розвитку країни. Але цього було б замало, якби ці чесноти не помножувались на її любов до людей, що їм вона без кінця допомагала конкретними справами. За словами Степана Брацюня, нинішнього голови Конгресу, під кінець життя, коли, до речі, були потрібні гроші пані Славі на термінову операцію серця в Мюнхені, на її рахунку в банку, як з'ясувалось, було "зеро" – всі її збереження та пенсія в останні роки йшли на підтримку існування партії.

Хто б зацікавився детально біографією пані Слави – знайшов в інтернеті багато цікавих статей та інтерв'ю з нею. Минулого року вийшла гарна, багато ілюстрована книга спогадів сучасників "Слава Стецько – донька української нації". Але це все ж лише перші кроки в осмисленні постаті цієї видатної людини.

Розбираючи архів пп.Ярослава і Слави Стецько, натрапила на уривок машинопису і вирізку з газети – інтерв'ю з нею. Ці матеріали, можливо, проллють трохи більше світла на те, як у масі своїй українці по світі, поза їхньою партійною приналежністю, ставились до пані Слави і яку їй надавали роль у великій міжнародній політиці.

Перший фрагмент – це третя, остання сторінка машинопису – допису до невстановленого чиказького видання Семена Довголуцького, в якому він ділиться своїми враженнями від доповіді, яку пані Слава зробила перед їхньою громадою: "Так, Ярослава Стецько має всі дані на те, щоби бути нашою амбасадоркою чи іншою достойницею вже тепер, як і в будуччині, коли ми будемо мати свою державу. Другої такої небуденної і імпонуючої молодої жінки, з такою вродженою інтелігенцією, повагою і достойністю, з феноменальними здібностями і знанням всіх найважніших світових мов, я у нас не знаю. Мені чомусь здається, що подібною могла бути може донька Ярослава Мудрого Анна, що стала королевою Франції, дружиною короля Генриха і мамою короля Филипа. (...) На кінець хочу зазначити, що я не є ані бандерівцем, ані мельниківцем і навіть не дуже знаю, яка між ними різниця. Якщо які різниці ще між ними є, то, думаю, що вони будуть і повинні тепер маліти і зовсім зникнути, коли нема в живих тих провідників, від яких пішли назви обох груп. Я не належу до ніякої партії, ані групи і вважаю себе тільки звичайним українцем, але від неділі 6 грудня 1964 я став ентузіастичним прихильником і звеличником чарівної пані Прем'єрової Ярослави Стецько, а моя дружина, що теж не є ані банд., ані мельн., не тільки не має ніяких застережень проти мого захоплення і проти цього допису, але і сама цей допис підтримує."

Набираючи цей знайдений в архіві родини Стецьків текст-характеристику п.Слави звичайним українцем, а це було якраз 10 березня, заглянула в інтернет на Історичну правду і побачила повідомлення, що помер останній з головних дієвих осіб розламу в ОУН повоєнного часу, провідник ПУН зі стягу А.Мельника, Президент УНР п.Микола Плав'юк. Пригадала, як у березні 2003 року на Аскольдовій могилі, виступаючи під час траурного мітингу над домовиною п.Слави Стецько, Голови Конгресу Українських Націоналістів, він емоційно і переконливо говорив, що прикладе всі зусилля для подолання розколу в ОУН, який донині служить на користь ворогам української справи.

Інший текст, який хочу подати повністю, являє собою вирізку з газети, ймовірно, 1958 року. Цей репортаж-інтерв'ю Л.Вітошинської з пані Славою напряму стосується ролі і можливостей жінки в політиці. Як би хотілось, щоби його прочитали хоч хтось із депутатів тих каденцій, коли пані Слава була у Верховній Раді! Може б тепер до них дійшло, з якою особистістю їм Бог дав можливість разом працювати!



Слава та Ярослав СТЕЦЬКИ покладають вінок на саркофаг шведського короля Карла XII. Стокгольм, червень 1964 року

ЗУСТРІЧ З ПАНІ СЛАВОЮ СТЕЦЬКО

Ще в Аргентині мала я нагоду багато дечого довідатися про пані Славу Стецько, яка здавна мене цікавила. Пані Оксана, сестра Ярослава Стецька, радо розповідала мені подробиці з життя й праці своєї братової, підкреслюючи її ніжне і дбайливе ставлення до хворого чоловіка і жадобу знання й студій, які продовжувала пані Слава в найнесприятливіших умовах скитальщини й скромного життя на еміграції в Німеччині. Повернувши в Європу, здавалося мені, що, перебуваючи в "сусідній" країні, – легко буде можна зустрітись при якійсь нагоді з цією вічно подорожуючою панею. Але на нагоду треба було ждати аж чотири роки!

Оце переїздом з Англії затрималася пані Слава Стецько на два дні в Парижі, щоб дати доповідь для українців. Цю нагоду мусіла я використати, і тому , вже дві години перед початком доповіді, я чекала на неї в лябіринтах "синдикату", як популярно називають приміщення "Об'єднання Українських Робітників" у французькому синдикаті.

Виявилося, що саме на цю годину пані Слава мала зустріч із професором з Сарселю. Довідавшись про моє бажання говорити з нею, пообіцяла мені цілу наступну годину на розмову.

Мені це було на руку. В одній із заль цього ж синдикату саме відбувалася лекція українських народних танців для дітей під проводом знаменитої танцюристки М.Кукловської.

Година скоро проминула, й на зміну професорові прийшла я. Під час їхнього прощання я вспіла добре приглянутися пані Славі. "Чудова жінка, – щоправда, зовсім не в стилі Мерилін Монро! Струнка, хоч і по-"молодичному" заокруглена постать, свіже й засмалене сонцем (корейським!) лице, з контрастовим, сталево-сірим кольором очей. Клясична елегантність: чорний костюм з хмаркою білих "рішень" і мережив у вирізі жакету та прилягаючий чорний капелюх, який зовсім злився б з волоссям, коли б не білі крильця – гадючки на скронях. Гарно, скромно й елегантно...

Від чого почати розмову, яку треба швидко закінчити? Ми обидві глянули на себе й розсміялися. Зв'язок наладнався в одну мить.

– Про Вашу діяльність і подорожі почуємо на доповіді. Тут я хочу поставити вам необхідне "бабське" запитання: як ви ставитесь до жіночих організацій і їхньої роботи, бо наскільки мені відомо, ви працюєте в зовсім відмінній ділянці нашого життя? – поставила я запитання.

– Так, я й справді не маю часу працювати в будь-якій жіночій організації, але це зовсім не значить, щоб я цієї діяльності не дооцінювала чи за нею не слідкувала. Зокрема в секторі міжнародних зв'язків, які наше СФУЖО так послідовно й наполегливо нав'язує і поширює. А це ж має колосальне значення для нашої справи!Не смійтеся, – перервала п.Слава, побачивши мою недовірливу усмішку, – у моїх останніх подорожах я мала чимало нагод про те переконатися! Ось я вам зараз наведу приклади: до якої країни я не приїхала, – скрізь вітали мене представниці жіночих організацій, без різниці, чи це була країна з давніми державними традиціями, як наприклад, Туреччина, чи новопостала держава, як В'єтнам. Кожний уряд субвенціює жіночі організації саме для такої мети. Чи відомо вам, що в усіх конгресах, на яких мені довелося побувати – а це були, зважте, суто політичні конгреси, – членами, а нерідко, головами делегацій були жінки. Чи потребую вам говорити, як добре, як легко вдалося мені заприятелювати з ними? А вслід за тим...

– Я не думаю, щоб вам важко було знайти приятелів і серед чоловіків... Ваша симпатична поява...

– Я вам прозраджу, що жінка має багато влегшень. Ось, наприклад, саме завдяки моїй "слабшій" статі, коли відбувається якесь прийняття, – це ж ясно, що мене посадять з правого боку, наприклад, президента Чан-Кай-ші – як це було на Формозі, чи якого голови конгресу. А вже сидячи за столом, і споживаючи цих 36 страв, що їх, зокрема, на Далекому Сході, подають, можна обговорити багато-багато справ... Крім того, треба враховувати теж психологічний момент. Усі чоловіки на таких з'їздах і конгресах втомлені, перемучені, коли ж трапиться хвилина відпочинку чи якась прогулянка, то вони радше розмовляють тоді з жінками. Тоді вже від нас залежить як повести розмову, щоб вона не була тільки "шурами-мурами"...

– Але, мабуть, наші політики не дуже враховують цей жіночий голос у своїх діях?

– На жаль! Наші делегації сіріють на тлі інших саме своєю повагою й браком світлих, жіночих кольорів. Правда, наші засоби не дозволяють взагалі на численні делегації. Їдуть тільки необхідні особи... І ось чому я дуже ціную жіночі організації, які мають велике зрозуміння для зовнішньої акції...

І саме в цьому цікавому моменті прийшло повідомлення, що публіка вже жде пані Славу..."

Ольга РІЗНИЧЕНКО
м.Харків


Любомир ГУЗАР


ІНІЦІАТИВА "ПЕРШОГО ГРУДНЯ"

БУДУЄМО ХАТУ

Двадцять років наша Українська держава переживає перехідний період. Перед ними – десятиліття чи й століття життя під окупацію чужих держав, які не були зацікавлені в тому, щоб в Україні щось розвивати, а радше навпаки – намагалися не допускати до розвитку, а іноді, навіть, щоразу більше обмежували будь-які можливості чогось кращого.

Визвольні змагання першої половини XX століття – це був період, коли наші предки старалися вирватися з пут, однак, попри численні жертви, їхні зусилля не увінчалися успіхом. Одне, що вони нам залишили як прекрасну і дорогоцінну спадщину – це мрія про самостійну, незалежну, розвинену Українську державу.

Два десятиліття тому, український народ отримав вимріяний, але неочікуваний Божий дар – зажив у рідній державі.

Відтоді з більшим чи меншим успіхом намагаємося подолати залишки минулого та перейти до статусу нормальної, в повному значенні того слова, демократичної держави, в якій кожен громадянин почувається вільною людиною у справді вільному суспільстві.

Часто в розмовах, промовах і листах натрапляємо на вислів "будуємо краще майбутнє". Слово "будуємо" стало майже гаслом. Це не випадково. Митрополит Андрей (Шептицький) на початку 40-х років минулого століття, коли створювалося враження, що у Східній Європі почали з'являтися можливості для здійснення української державності, написав для своїх співвітчизників певні правила, яких треба було дотримуватися в такому великому проекті.

Нацистська цензура конфіскувала текст, але автор перевидав його у формі пастирського послання із назвою "Як будувати рідну хату?". Текст цього послання залишився актуальним і до сьогодні, тому всіх зацікавлених щиро заохочуємо з ним ознайомитися.

Будуємо. Але чи добре будуємо? Це питання постає з двох причин.

Перша причина – результати будівництва не збігаються з планами, про які широко і голосно мовиться: щось є, а чогось бракує; споруда, яку нібито зводимо, не задовольняє майбутніх мешканців.

Друга причина, чому ставимо таке питання, здавалося б, цілком іншого характеру, але, властиво, має ту саму основу. Згадаймо порівняння, яке використав сам Ісус Христос. Він сказав, що хто дотримується Заповідей, будує на твердій основі, яка витримує навіть найгірші погодні умови, і навпаки – хто легковажить Божою наукою, ставить будинок на піску.

Запрошуємо прочитати Нагірну проповідь, яка стосується не тільки вибраного народу у Святій Землі, а й усіх людей земної кулі, і християн, і невіруючих, але мудрих людей (Лк. 6, 17–49).

Тут процитую лише останні слова Ісусової проповіді: "Чому ви мене звете: Господи, Господи, а не робите, що я говорю? Кожний, хто приходить до мене, слухає мої слова й виконує їх, – покажу вам, на кого він схожий. Він схожий на чоловіка, що, будуючи дім, викопав глибоко й поклав підвалину на камінь. І як настала злива, води наперли на дім той, але не могли його захитати, бо він збудований був добре. Той же, хто слухає і не чинить, схожий на чоловіка, який збудував дім свій на землі, без підвалин. Води наперли на нього, й він відразу завалився, і руїна того дому була велика" (Лк. 6, 46 – 49).

Як знати, на чому збудований будинок наших намірів і сподівань? Найпевніший спосіб – це почекати на перший буревій та подивитися, котрий будинок завалиться. Це непомильний спосіб, але невигідний, бо про справжній стан справ дізнаємося запізно.

Інший спосіб, дуже подібний до справжнього будівництва, – це приглядатися, які матеріали використовує будівничий і як виконує свою роботу.

Якщо під час будівництва майбутнього країни вдаються до несправедливості, брехні, хабарництва, несправедливого судочинства, фальсифікації, торгування правдою, що, по суті, заперечує свободу людини, то, немає сумніву, що раніше чи пізніше такий проект провалиться, навіть якщо сьогодні будівля виглядає шикарно. І це майбутні мешканці можуть чітко простежити. Підставою для їхнього висновку є вищенаведені слова самого Господа.

Ще один критерій оцінювання якості будівництва – це особистість будівничого. Однак остаточно тільки він сам може встановити стан своєї душі. Тут ми зачіпаємо дуже делікатне питання, яке є найважливішим, – найважливішим саме тому, що багато людей від нього втікає.

Бо – про це навіть нагадує наша Конституція – кожен із нас мусить стати віч-на-віч не з президентами, партіями, радами, союзниками, однодумцями, а з самим Господом. Він, який знає все, є нашим остаточним, непомильним, справедливим і милосердним Суддею, котрий за добре нагороджує, а за зле карає.

Ми хотіли б додати ще одну важливу пересторогу.

Ніхто з нас, людей, не повинен думати, що наскрізь знає свого ближнього.

Не кожний будівничий, який належить до якоїсь спілки, і не кожний чиновник, котрий діє за наказом згори чи під тиском колег, є цілковито позбавлений сумління. Не всі можуть опертися злу. Хто знаходить у собі на це сили – це мученик, якому честь і хвала. Проте багатьом такої сили бракує, і трапляється, що вони терплять невимовний душевний біль.

Мені видається, що в нашій державній системі є багато чесних будівничих, які в душі страждають, коли стають свідками зловживань. Не можна всіх чиновників, політиків і суддів поголовно засуджувати. Треба допомагати всім сумлінним людям звільнитися від духовного рабства.

Кажемо це, бо існують справжні будівничі, які ставлять на солідних, твердих, кам'яних основах міцні будинки. Так само є чимало будівничих-шахраїв. Вони свідомо будують на піску і завжди перекладають провину на когось іншого. З яким наміром ті й ті будують – можуть сказати тільки вони самі.

Пишучи ці рядки, ми часто вживали слово "вони", немовби йшлося про якусь частину нашого народу. Хочемо запобігти такому неправильному розумінню, бо будівничими кращого майбутнього нашої держави є ми всі, без будь-яких винятків.

І кожен з нас перед Богом мусить визнати, на яких підвалинах будує майбутнє.

www.pravda.com.ua


АКЦЕНТИ

ЛЕКЦІЯ ЗА ЗАЧИНЕНИМИ ДВЕРИМА



Володимир В'ЯТРОВИЧ,
історик, директор галузевого архіву СБУ (2008–2010),
старший запрошений дослідник Українського наукового інституту Гарвардського університету (2010-2011),
голова Вченої ради Центру досліджень визвольного руху

Ґжеґож Россолінський-Лібе не захистив навіть дисертації – зате здобув відомість кількома статтями, що є радше скандальними, ніж науковими. Ажіотаж довкола його виступів був очікуваний, може, й запланований. Цьому посприяла "вдала" назва лекції про Бандеру як фашиста, завдяки якій автор, ще не почавши виклад своїх аргументів, уже дійшов висновків.

Спочатку треба пройти крізь натовп мітингувальників, які протестують проти проведення заходу. Потім перевірку документів на вході. Відтак огляд речей. При цьому вас змушують залишити всі електронні пристрої у передпокої. Користування комп'ютерами заборонено, для ведення записів можуть видати ручку та аркуш паперу.

В залі атмосфера напружена. Про німецьку точність забуто, захід починається з двадцятихвилинним запізненням.

На трибуні з'являється головний винуватець вируючих пристрастей. Ні, це не президент ворожої держави завітав до нас у гості. І навіть не епатажний політик, сповнений бажання учити нас, з ким і як далі жити.

Це – молодий хлопець, який вже приготувався до виступу в залі посольства Німеччини, історик, чи принаймні намагається ним стати.

Ґжеґож Россолінський-Лібе наразі не написав жодної книги, не захистив дисертації – ані в рідній Німеччині, ані в Канаді, де він продовжив свої студії. Тим не менше, він здобув відомість кількома статтями, що є радше скандальними, ніж науковими.

Тому ажіотаж довкола його виступів в Україні навряд чи заскочив пана Ґжеґожа – радше він був очікуваний, може, й запланований. Цьому безперечно посприяла "вдала" назва лекції про Бандеру як фашиста, завдяки якій автор, ще не почавши виклад своїх аргументів, вже дійшов висновків.

Крім того, що такий підхід дуже далекий від наукового, він нагадує чекістську модель ведення слідства – допитуваний ще не почав говорити, а слідчий вже знає, що той скаже, адже "зізнання" вже лежать у шухляді, залишилося лише переконати допитуваного їх підписати.

Із назвою лекції пов'язаний ще один цікавий курйоз, який свідчить про "принциповість" автора. Німецькою мовою (тобто для внутрішнього вжитку) вона називалася "Степан Бандера: життя українського фашиста та пам'ять про нього, 1909–2009 рр.", українською (так би мовити, експортний варіант) – "Степан Бандера: життя українського революційного ультранаціоналіста та пам'ять про нього, 1909–2009 рр".

Як пояснив сам лектор, українську назву він змінив на прохання організаторів, бо не знав, що в Україні дуже гостро сприймається термін "фашизм". Схоже, в Німеччині цей термін сприймається абсолютно спокійно і незаполітизовано, але чомусь тільки стосовно діячів української історії.

Сама лекція Гжегожа Россолінського-Лібе була дивною сумішшю загальновідомих фактів про Степана Бандеру, почерпнутих із Вікіпедії, з гострими безапеляційними оцінками українського націоналізму а la "Пост ім. Ярослава Галана".

Обрана автором методологія дозволила йому зарахувати до фашистських рухів практично всі націоналістичні рухи Європи. Стосовно України – дала можливість зробити ще глобальніші висновки: весь український рух означити як націоналістичний, а відтак фашистський.

Найбільше обурення залу викликала теза щодо Української греко-католицької церкви як однієї з основ українського фашизму. Тісний союз між націоналістами і церквою (між "сутаною і свастикою", чи як там було в "Пості ім.Я.Галана"?) аргументувався походженням провідників ОУН із священичих родин та тим, що при відзначеннях річниць смерті Бандери священики проводять панахиди.

В якості доказів фашизму українських націоналістів пан Ґжеґож постійно акцентував на таких "важливих" зовнішніх проявах фашизму українських націоналістів як червоно-чорний прапор, привітання (неодноразово повторив, що "Слава Україні!" – фашистський привіт), піднімання правої руки вгору (яке демонструвалося лектором із дивним залюбуванням разів п'ять протягом лекції).

У виступі було чимало інших помилок чи навіть свідомих перекручень, які показали, що молодому історику ще є куди рости і професіоналізуватися. Що відчували, напевно, більшість присутніх у залі істориків.

Хочеться вірити, що це бодай трохи відчув і сам лектор. Хоча особливої скромності і самокритичності він не проявляв, постійно ставлячи себе в один ряд із, до прикладу, відомим дослідником Тимоті Снайдером.

Відповідаючи на питання про джерела своїх досліджень, Россолінський-Лібе часто зазначав, що про це він написав у своїй книзі, яка, напевно, вийде наступного року. То ж, може, варто було спочатку видати книгу, а потім на неї покликатися?

На жаль, поїздка в Україну навряд чи сприятиме формуванню самокритичності у молодого дослідника. Адже завдяки дивній позиції фонду Гайнріха Бьолля і німецького посольства, які вирішили організувати турне німецького аспіранта із відверто провокаційними лекціями, він вже відчув себе надзвичайно важливим.

Це ж через нього зривають заплановані заходи, відбувається мітинг, а німецька амбасада на момент лекції перетворюється на дуже далекий від академічної свободи майданчик, де заборонено фіксувати почуте на електронні носії.

Проте такі скандали навряд чи додадуть щось до наукової переконливості висловлених Россолінським-Лібе тез і навряд чи сприяють його академічному росту.



БІЛЬ УТРАТИ

СПІВЧУТТЯ ІЗ ПРИВОДУ СМЕРТІ МИКОЛИ ПЛАВ'ЮКА

Конгрес Українських Націоналістів глибоко сумує з приводу тяжкої втрати: 10 березня, на 87-у році життя, відійшов у засвіти видатний українець, Голова Проводу ОУН, останній Президент Української Народної Республіки в екзилі Микола Плав'юк.

Життя Миколи Плав'юка – це посвята Україні, на вірність якій він заприсягнув ще в юності. Навчаючись у Снятинській школі (Івано-Франківщина), увійшов до Юнацтва, а згодом до членства ОУН. Під час Другої світової війни перебуває на підпільній роботі, згодом – у складі II Української дивізії УНА. Далі еміграція – до Німеччини, в 1949 році до Канади.

На еміграції Микола Плав'юк займає керівне становище в Організації Українських Націоналістів, із 1979 року – Голова Проводу ОУН.

Протягом 1978-1980 рр. – Президент Світового Конгресу Вільних Українців.

Маючи високий авторитет в середовищі еміграційних інституцій Української Народної Республіки, у грудні 1988 року Микола Плав'юк стає п'ятим, і останнім, Президентом УНР в екзилі. За рішенням надзвичайної сесії УНРади у серпні 1992 року він виконав історичну місію – передав повноваження Державного Центру УНР та Уряду УНР Президентові незалежної України як правонаступниці УНР.

Як справжній державник, Микола Плав'юк докладав колосальних зусиль для подолання розколу ОУН 1940 року, розуміючи його згубність для незалежної України. Відповідальність за майбутнє Нації і Держави стала підґрунтям для взаєморозуміння і співпраці провідників двох ОУН – Миколи Плав'юка і Слави Стецько, яка водночас була Головою Конгресу Українських Націоналістів. Почин мав продовження, і 2004 року, напередодні президентських виборів, між Конгресом Українських Націоналістів та ПУН було підписано угоду про спільну діяльність.

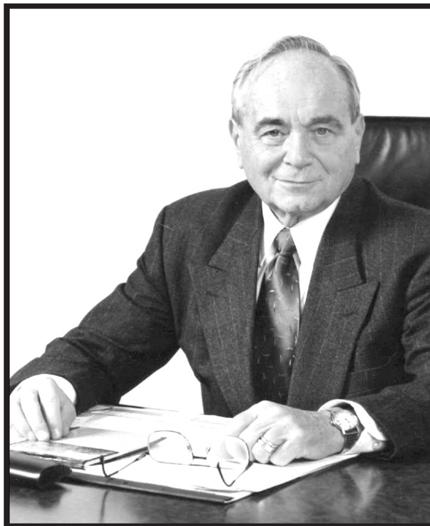
На жаль, не всім благородним намірам Миколи Плав'юка судилося збутися. Віримо: їх здійснять його побратими.

Відійшов у вічність видатний громадський і політичний діяч, подвижник, людина шляхетної вдачі, вірний син України Микола Плав'юк. Втрата непоправна…

Конгрес Українських Націоналістів висловлює щирі співчуття рідним та близьким, друзям і побратимам покійного, членству Організації Українських Націоналістів.

Вічна пам'ять…

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів



ПОМЕР ОСТАННІЙ ПРЕЗИДЕНТ УНР

10 березня 2012 року в м.Бурлінгтон (Онтаріо, Канада) на 87-му році життя помер останній Президент Української Народної Республіки в екзилі, Голова Організації Українських Націоналістів, Голова Фундації імені О.Ольжича Микола Васильович Плав'юк.

Микола Плав'юк народився 5 червня 1925 року в с. Русів, Снятинського району, Івано-Франківської області. Навчався у Снятинській школі, де розпочав громадсько-політичну діяльність, увійшовши до юнацтва, а згодом до членства ОУН. З 1942 року брав участь в українському русі опору проти німецьких окупантів, увійшовши до складу 2-ї Української дивізії УНА. У повоєнні роки, опинившись на еміграції в Німеччині, брав участь у захисті прав української молоді, що була вивезена нацистами до Німеччини в табори смерті та на примусові роботи й по війні лишилася поза межами України. 1946 року здобув середню освіту в таборі для переміщених осіб, закінчив Мюнхенський університет (1949), був одним з організаторів студентського руху – член Центрального Союзу українських студентів (ЦЕСУС), "Пласту", референт від студентства Проводу ОУН.

1949 р. М. Плав'юк емігрував до Канади, де певний час працював робітником, однак уже 1954 року закінчив Монреальський університет "Конкордія" і розпочав професійну кар'єру в компанії "Ессекс Пекерс", де поступово просувається по кар'єрі аж до президента цієї компанії. Активно працював в українському громадському житті. Його обирають членом Президії (1956), заступником Голови, а з 1956 і до 1966 рр. М.Плав'юк – Голова Українського Національного Об'єднання, найавторитетнішої української організації в Канаді.

Одночасно М.Плав'юк займає керівні позиції в Організації Українських Націоналістів, де з 1964 р. він став членом Проводу, у 1960-1970 очолював Координаційну Раду Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій (ІСНО). З 1979 р. М.Плав'юк – Голова Організації Українських націоналістів на еміграції. 1993 року в Києві (Ірпінь) відбувся історичний XII Великий Збір Українських Націоналістів, який обрав Головою ОУН М. Плав'юка.

М.Плав'юк виступив одним з ініціаторів створення і був безпосереднім організатором Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ). На Першому Конгресі СКВУ (1967) його було обрано Генеральним секретарем. Активна діяльність М. Плав'юка на цій посаді була поцінована громадськістю, і на наступних форумах його обирали віце-президентом (1973–1978), і знову Президентом СКВУ (1978–80).

З 1988 р. Микола Плав'юк – віце-президент, а з грудня 1988, після смерті Миколи Лівицького, – Президент Державного Центру Української Народної Республіки у вигнанні, який діяв в еміграції і був безперервним легітимним носієм Української державності від 1917 року. З проголошенням Незалежності України Державний Центр УНР в екзилі ухвалив історичне рішення про передачу повноважень діючій владі незалежної України. В серпні 1992 р. в Києві відбулася урочиста передача повноважень та історичних атрибутів влади (клейнодів) Президентові, Голові Верховної Ради та Прем'єр-міністрові України.

З 1993 року М.Плав'юку Указом Президента України було надано українське громадянство.

В Україні М.Плав'юк незмінно з 1993 року очолював Організацію Українських Націоналістів, заснував і очолив Фундацію ім.О.Ольжича, Видавництво ім.Олени Теліги, став ініціатором створення інших громадських організацій. Він – автор багатьох статей та матеріалів з політології, актуальних питань сучасної політики та закордонного українства в українській та англомовній пресі, ініціатор видання книг про видатних українських діячів, зокрема, Олену Телігу, Д.Квітковського, О.Штуля-Ждановича та ін. Завдяки його піклуванню на державне збереження в Україні передано архівні матеріали Державного Центру України, виходять друком матеріали з архіву ОУН.

Микола Плав'юк мав численні нагороди і відзнаки. За заслуги на ниві українського громадсько-політичного життя в діаспорі Микола Плав'юк був нагороджений медаллю Св.Володимира Великого Світовим Конгресом Українців і Шевченківською медаллю Конгресом Українців Канади.

1996 р. Указом Президента України він був нагороджений орденом "За заслуги" III-го ступеня. 2002 р. Указом Президента України Віктора Ющенка його було відзначено орденом Князя Ярослава Мудрого II-го ступеня, 2007 р. – Князя Ярослава Мудрого I-го ступеня.

Микола Плав'юк залишив у глибокій жалобі дружину Ярославу, з якою прожив 64 роки, та четверо дітей: Ореста, Нестора, Уляну і Оксану; дев'ять онуків і четверо правнуків.

Офіційне прощання з покійним відбудеться у середу, 14-го березня, 2012 р. в домівці Українського Національного Об`єднання в Торонто з 14.00. до 16.00. за місцевим часом. Панахида буде відправлена о 20.00. Похорон відбудеться 15-го березня 2012 р. в церкві Святої Покрови у Бурлінгтоні о 10.00. Поховання на кладовищі Св. Володимира в Оуквілі.

Вічна пам'ять Миколі Плав'юку!
Слава Україні!

Провід Організації Українських Націоналістів
м.Київ

Повідомляємо, що сьогодні, 15 березня 2012 року, у Володимирівському кафедральному Соборі Києва буде відправлена панахида за Головою ОУН Миколою Плав'юком.

У суботу, 17 березня панахида буде відправлена у Церкві Святого Миколая Чудотворця на Аскольдовій Могилі.

Початок богослужінь об 11.00.

Провід ОУН



ДУМКИ З ПРИВОДУ

ТО ЩО ТАКЕ "УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ"?

До появи 2-го тому Антології Українського націоналізму*

Степан СЕМЕНЮК

Павло Грабовський писав: *"Націоналізм – конечна умова поступу вселюдського"*

С.Ожегов пише: *"Націоналізм – рух за незалежність народу і краю проти чужинецьких поневолювачів, проти колоніалізму"*

С.Ленкавський писав: *"Націоналізм – український суспільно-політичний рух, зроджений з внутрішньої потреби української нації, що змагає до її всестороннього розвитку шляхом створення Української держави"*

Можна ще додати слова митрополита Андрея Шептицького: *"Ідеалом нашого національного життя є наша національна хата – Україна".*

Ця ідея виражена чітко в 1-ій і 10-ій точках Декалогу, яких не можна ані усучаснити, ані замінити, оскільки не можна заперечити, що єдиною організованою і структуризованою політичною силою українського націоналізму була Організація Українських Націоналістів, яку автор статті, про яку йде мова, завжди поборював. Тому в тяжкі роки боротьби за Українську державу сорокових років минулого століття ОУН змогла згуртувати, або навколо неї гуртувались всі самостійницькі сили і окремі люди (ліберали і демократи також!) в Україні і діаспорі. Власне, чому згаданий автор українську діаспору в "провідних країнах світу" називає "п'ятими колонами" (с.200), що асоціюється з ворожою діяльністю в тих країнах? Націоналістична і взагалі українська діаспора в усіх країнах світу працювала і працює легально і відкрито на здобуття прихильності тих країн для української визвольної справи, а через довгий час була одиноким репрезентантом України, а тут раптом стає п'ятою колоною?

Нехтування соціальним питанням вже не раз коштувало нам дорого. Покликатись на те, що СССР 73 роки проводив "культ соціальної справедливості" то, по-перше, неправда, а по-друге, повторювання неправди. Насправді СССР був однією з найбільш розшарованих у соціальній площині країною в світі. Соціальна і не лише соціальна нерівність між містом і селом, між партійними (а їх було 18 мільйонів) і безпартійними. А яка рівність була між "ветеранами", яким час від часу давали талони на кілограм цукру чи крупи і які жили в трущобах чи богодільнях, і "героями" в золотих погонах?..

Про Чорнобиль. Що потерпілим належиться соціальний захист, мабуть, ніхто не сумнівається. А чому не повинен нести матеріальної відповідальності творець Чорнобильської катастрофи? І чому злодій, який заграбував кривавицю з Ощадбанків УССР до Москви не має повернути вкрадене. Чи знає автор, яка то сума? Мовчимо..

Вже сьогодні (1992 р.) грозити США, що Україна "в майбутньому зможе стати противагою американському гегонізму" (с.204) є, делікатно кажучи, антиукраїнською фразою. Що "світові потуги не нам, а собі добра бажають, свого інтересу, а не нашого заховання пильнують" (С.Конарський), давно відомо, бо в політиці нема сентиментів, є лише оборона національних інтересів. Але це не може означати, що треба апріорі плекати антиамериканські настрої і використання їх для мілітаризації нашого суспільства (с.204). Готуймось до війни з Америкою? На жаль, сьогодні долю народів поки що часто вирішують світові потуги, з чим не можна не рахуватись, треба радше долучатися до цього процесу і старатися отримати їхню підтримку для наших політичних аспірацій.

Годі збагнути, чому ця стаття потрапила до 2-го тому Антології Українського націоналізму, адже вона, крім ура-патріотичних кличів загумінкового політика, у всьому суперечить програмній концепції XII ВЗ ОУН (див. доповідь Голови).

І насамкінець: що автор і його середовище за двадцять років зробили для становлення Української держави?

* Стаття Романа Коваля



ВАКХАНАЛІЯ САДИЗМУ

КОЛИ НА ТРОНІ ЛИХОДІЙ

"Убивці йдуть, в них лиць нема..."
Д.Павличко



Ці рядки в епіграфі – з вірша видатного українського поета Дмитра Павличка – мимоволі приходять на пам'ять, коли думками занурюєшся в новітню історію Росії. Власне, і вірш поета – із чеченського циклу – про народ, який повстав за свободу свою, захищаючи її від російської агресії – "двоголового орла", що п'є чеченську кров. Тепер, коли на кремлівський "трон" повернувся самодержець, якого "добре поінформовані джерела" вважають професійним убивцею, подібні асоціації, схоже, виникатимуть дедалі частіше.

Днями читала "Бульвар Гордона" в Інтернеті. Понад сорок сторінок тексту – дві подачі інтерв'ю з Борисом Березовським. Чимало з того, про що він говорив, – і вбивство депутатом Держдуми РФ, колишнім співробітником органів держохорони Андрієм Луговим колишнього офіцера ФСБ Олександра Литвиненка, і організовані російськими спецслужбами вибухи житлових будинків, про що останній переконливо написав (за що і поплатився життям) у своїй книжці, і замахи на самого Б.Березовського, – усе начебто вже відомо. А вражає! І коли дізнаєшся про досі невідомі, майже містичні (аж сентиментальні!), історії з чеченським командиром Салманом Радуєвим, закатованим у російській тюрмі, – вражає. То що вже казати, коли йдеться про своє, недавно пережите, про трагедію, організовану, на переконання Б.Березовського, російськими спецслужбами (що в мене ніколи не викликало сумнівів) 2004 року, – замах на життя тодішнього кандидата в президенти Віктора Ющенка.

Власне наслідки отруєння можуть бути ключем до пояснення низки промахів, невдач, неефективності під час його діяльності на посту Президента України. Хто зна, що було закодовано в сатанинському знарядді, окрім убивства, – на випадок його провалу – відсутність рішучості, ослаблення сили волі, зацикленість на другорядних речах, поступова втрата активної працездатності? Поки що не відомо, які там "високотехнологічні" знаряддя вбивства витворено геніями зла в таємних кремлівських лабораторіях. Принаймні, від чого насправді загинув Степан Бандера навряд чи світ дізнався б у найближчі десятиліття, якби Сташинський не здався німецькому уряду. Втім, хто зна, які круговерті ще готує доля "сташинському" доби Ющенка – чом би й не зізнання в скоєному, хоча б заради збереження власного життя...

Борис Березовський переконаний: Віктора Ющенка намагалися вбити російські спецслужби за наказом Путіна. В цьому, звісно, не сумніваються навіть ті, хто публічно заперечує сам факт отруєння. Тим не менше... Березовський зізнається, як щоразу подумки карається, коли дозволяє собі покритикувати Ющенка, адже знає: він – важко хвора людина, яку російські спецслужби намагалия отруїти, вбити.

"– Ви в це вірите? – запитує Дмитро Гордон.

– Жодних сумнівів щодо цього в мене нема, – каже Борис Березовський. – До речі, раджу вам подивитися документальний фільм "Путін, Росія, Захід", який щонеділі показують по ВВС-2, – надзвичайно цікаво! Нарешті вони показують пальцем на головного злочинця Росії, показують вибухи житлових будинків, захоплення заручників "Норд-Осту", події в Грузії та Україні, і сліди ведуть в одну й ту ж точку – у самісіньку вершину вертикалі.

– Отже, за замахом на Ющенка стоять саме російські спецслужби?

– Звичайно, і в кінокартині, між іншим, це дуже яскраво продемонстровано – там показана зустріч понівеченого Ющенка з Путіним, коли після перемоги на президентських виборах він приїхав у Москву.

– Його перший візит...

– Так, і там така людська трагедія, що навіть цей гебешник, в очі якого на світанку його президентської кар"єри зазирнув пан Буш, узрівши начебто там душу, не витримав погляду Ющенка – просто перед камерою не витримав і відвів очі, так що все видно. Вражаючий своєю силою епізод, і очевидно, що Ющенко знає: його отруєння – справа рук Путіна. Господи, які кадри – Голлівуд відпочиває!"

Як уже зазначалося, репутацію вбивці Путін започаткував аж ніяк не "епізодом" з отруєнням Ющенка – так, це саме епізод у кривавій діяльності В.В.П. на посаді президента країни. Нагадаю бодай ще один. Вбивство другого президента Чеченії, ідеолога національно-визвольної боротьби Ічкерії проти Росії Зелімхана Яндарбієва у Катарі в лютому 2004 року.

Убивць затримали ледве не на місці злочину, можна сказати, зусиллями рядових катарців. Жителям столиці цієї мирної і заможної – без убивств, пограбувань, насильства – країни поведінка російських ефесбешників видалася підозрілою, тож вони зафіксували номер автомобіля, в якому вбивці прибули на місце виконання "бойового" завдання їхнього головнокомандувача. Коли авто, в якому їхав Яндарбієв із своїм неповнолітнім сином, було підірвано – Зелімхан загинув, а важкопораненого підлітка лікарям вдалося врятувати, – катарці негайно повідомили поліцію, яка за кілька годин затримали російських терористів. Під час слідства ті зізналися, що наказ одержали з вуст самого міністра оборони Сергія Іванова, який при тому посилався на "відповідальне доручення" самого головнокомандувача – Путіна.

Терористів засудили до довічного ув'язнення. Та російська сторона знайшла "лазівку" для їхнього порятунку, скориставшись довірливістю добропорядних мусульман – катарців. Катар, стверджувала Москва, не зможе забезпечити ув"язненим, які є глибоко віруючими християнами, сповнення їх релігійних переконань, тож з гуманних мотивів їх треба передати Росії, де вони й відбуватимуть покарання, маючи можливість перебувати у вірі своїх предків, сповідатися православному священику.. Доха – столиця Катару – сприйняла такі аргументи, як цілком щирі, адже ні православного храму, ні священика відповідної конфесії там таки нема, і щоб не накликати на себе гнів Всевишнього, убивць передали російському "правосуддю"...

...У цей тривожний час українцям варто задуматися, як захистити Україну і себе від небезпеки, що насувається. Втім, влада Путіна – загроза не лише Україні, а й Заходу. Державні діячі мають думати про майбутнє своїх держав. А ще читати "Дипломатію" Г.Кісінджера і робити висновки з помилок історії минулого століття Адже "убивці йдуть, в них лиць нема".

Марія БАЗЕЛЮК



НОВІ ВИДАННЯ

ВІН ПИСАВ, ЩОБ НАС БУЛО БІЛЬШЕ

або Десять новел старшини Армії УНР

Ця книжка змінила чи майже перевернула моє уявлення про вітчизняну літературу 20–30 років минулого сторіччя. Ця книжка примусила по-новому глянути на усталену обойму хрестоматійних імен, на ієрархію класичних авторів.



Леонід Мосендз. "Людина покірна (Homo lenis)", видана торік Організацією Українських Націоналістів (б) та Центром національного відродження ім.Степана Бандери. Видана вперше у незалежній Україні, хоч побачила світ у Львові ще 1937-го, а потім ще раз вийшла друком у Вінніпезі 1951-го. Це збірка новел про Національно-визвольну боротьбу українців того періоду, який багато істориків досі називають громадянською війною. Так, ніби не чужоземна орда посунула на Українську Народну Республіку, а самі українці зчепилися між собою у герці за справу Леніна-Троцького.

Леонід Мосендз був старшиною Армії УНР, і ця сторінка його життя, на жаль, досліджена найменше. Але достеменно відомо, що в українському війську письменник залишився до кінця, себто до 21 листопада 1921 року, коли нашу армію було інтерновано. В її лавах, до речі, воював і Леонідів рідний брат, який у тій боротьбі загинув за Україну. Наголошую на цих біографічних обставинах Леоніда Мосендза тому, що саме його безпосередня участь в українсько-російській війні дала йому право і мужність сказати про цю війну те, чого більше ніхто з українських письменників не сказав. Не зміг, не наважився, не посмів. І наше щастя у тому, що цей воїн, окрім чеснот українського патріота, був наділений ще й великим літературним талантом. Досконалість його письма було оцінено ще за життя письменника, коли Дмитро Донцов назвав його "одним з найкращих, коли не найкращим з наших (нині) живучих новелістів".

Звичайно, у Мосендза була одна перевага над нині відомими, "живучими" в його добу прозаїками, такими, як Косинка, Хвильовий, Підмогильний… Старшина Армії УНР волею долі опинився на чужині й міг називати речі своїми іменами, не шукаючи багатозначних натяків, евфемізмів, алегорій. Тому в його новелах ми бачимо ворога таким, яким він був, і ця правда настільки сувора й одверта, що й сьогодні насторожить, а то й налякає не одного "толерантного" критика. Як ось у новелі "Брат": "О, це він, марець-москальсуховій пригнав на наші поля сіру, скуласту сарану-товаришів, наскрізь просякнуту смородом гидкої лайки, хамством споконвічного рабства й безмежною заздрістю зголоднілого розбишаки". І дістається тут не лише "розпаношеній північній сарані", а й іншим племенам, які у своїй дикунській інтернаціональній солідарності кинулися допомагати північній сарані душити молоду українську державу. Так, у новелі "Хазарин" автор каже, що "дуже вже почали вчащати до нас всілякі червоні достойники. Були це найчастіше з роду "єрусалимських козаків", як ми тоді називали це плем'я". А разом з "єрусалимськими козаками" тоді ж "проти українців стояли на дорозі міжнародні бригади. Набрані з бувших австрійських полонених, головно мадярів, вони відзначалися нечуваною жорстокістю й ганебною підлотою озвірілих наймитів крові. Мадяри були з них найгірші. Вони нікому не давали помилування, злобні й кровожадібні прислужники Москви. Було щось символічне в цім союзі двох народів: зійшлися, спізналися й порозумілися дві азіатські крові".

І знов я бачу, як здригнувся й зіщулився "толерантний" критик: "Ой, та це ж розпалювання міжнаціональної ворожнечі, та так же не можна… І якщо ці вороги були такими поганими, а українці такими гарними, то чого ж вони програли Визвольну війну?" Знаємо, чого. Уже набило оскому повторювати.

А українці у Леоніда Мосендза справді красиві. Сильні, безстрашні, шляхетні, рішучі, вони, попри всі поразки, – носії психології переможців. Адже вони борці за волю. За Вітчизну. За правду. Тільки ж, як ми бачимо, і правда перемагає не завжди. Часто вона беззахисна перед озвірілою зловорожою силою. Правда незрідка буває у меншості. Так і тут. Одвічне й фатальне "Бо мало нас…" Леонід Мосендз писав "Людину покірну", щоб нас було більше. І я певен, що коли ця книжка дійде до людей, то нас побільшає. Жаль, що знадобилося аж два десятиліття незалежності, аби збірка таких блискучих новел з'явилася в Україні. І ще більший буде жаль, коли з цією книжкою повториться та історія, що з "Холодним Яром" Юрія Горліса-Горського. 18 років тому перевидано цей шедевр в Україні, а гідного розголосу набрав зовсім недавно. Чому? Як могло таке статися? Невже тільки через те, що… нас мало?

Придбати книгу можна, зголосившись за адресою: 01034 м.Київ, вул. Ярославів Вал, 9 п. 4, тел. (044) 234-70-20, 246-47-83

Василь ШКЛЯР



ЦЕ – НАША ІСТОРІЯ

"ЦИ ЧУЛИСЬТЕ, ЛЮБІ БРАТТЯ, ЯК БОРОЛОСЬ ЗАКАРПАТТЯ..."

8 жовтня 1938 р. було утворено перший автономний уряд Карпатської України на чолі з А.Бродієм, якого за відверто проугорську політику через 20 днів було усунуто з посади. Натомість прем'єр-міністром призначено Августина Волошина, який активно здійснював заходи, спрямовані на розбудову держави. Першочергова увага в умовах боротьби з угорськими терористичними формуваннями надавалася створенню збройних сил. Організація народної самооборони "Карпатська Січ" постала на основі молодіжних організацій (передусім – "Пласт") і за підтримки Організації Українських Націоналістів.

Рішенням Віденського арбітражу 2 листопада 1938 р. значну частину Карпатської України (Ужгородський, Мукачівський і Севлюський повіти) з містами Ужгород, Мукачеве і Берегове було приєднано до Угорщини. За цих умов столицю Карпатської України перенесено до м.Хуст. 12 лютого 1939 р. відбулись вибори до Сойму Карпатської України, у яких взяли участь 92,5 відсотка населення. За проурядову партію "Українське Національне Об'єднання" проголосували 92,4 відсотка виборців.

15 березня 1939 р. Сойм на чолі з А.Штефаном проголосив повну державну самостійність Карпатської України і схвалив Конституцію (Конституційний закон, ч.1), яка визначила державний устрій (президентська республіка). Президентом обрано А.Волошина. Державною мовою визнано українську, державним прапором – синьо-жовтий стяг, гербом – сполучення крайового герба (ведмідь у лівім червонім колі й чотири сині та три жовті смуги в правому півколі) з національним (тризуб Володимира). Державним Гімном став гімн "Ще не вмерла Україна". 15 березня 1939 р. хортистська Угорщина за підтримки гітлерівської Німеччини розпочала агресію проти Карпатської України. По суті оборона Карпатської України була першим збройним виступом українців проти нацизму. Саме з боїв на Закарпатті для українців розпочалась Друга Світова війна у той час, коли Сталін проводив спільні з Гітлером військові паради.

Таким чином, незалежна Українська держава на Закарпатті стала важливим етапом загальноукраїнського процесу державотворення та боротьби українців за незалежність у ХХ столітті. Тому радянська влада замовчувала саме існування Карпатської України, жорстоко переслідувала її творців (А.Волошина, Д.Климпуша, С.Клочурака, М.Долиная, Ю.Перевузника), які стали в'язнями ГУЛАГу. Усі вони вважалися українськими буржуазними націоналістами, ворогами радянської влади. Після поразки Української революції 1917–1921 рр. українські землі виявилися поділеними між кількома країнами. Карпатська Україна стала наступником доби УНР-ЗУНР, логічним виявом прагнення українців використати найменшу можливість для відновлення власної державності.

Утворення Української держави на Закарпатті було не випадковим збігом обставин, а результатом багаторічної діяльності українських патріотичних сил у всіх сферах суспільного життя. Завдяки їх подвижницькій роботі невпинно зростала національна свідомість закарпатців, які за короткий час пройшли своєрідну еволюцію від "угорських русинів" до закарпатських українців, а через усвідомлення своєї ідентичності – до ідеї єдності з усім українським народом. У цьому велика заслуга А.Волошина, всієї української інтелігенції та духовної еліти краю. Саме вони у 20–30-ті рр. ХХ ст. величезною політичною і культурно-просвітницькою працею зуміли підняти свідомість закарпатців до рівня українських загальнонаціональних потреб. Цьому також сприяли події 1919 року, коли 21 січня на Народних Зборах (Всекарпатський Конгрес) делегати висловилися за возз'єднання закарпатських земель у складі єдиної Української держави. В цей же час на Рахівщині і значній частині Мармарощини (з центром у с.Ясіня) утворилась Гуцульська республіка – українське державне утворення, що існувало з листопада 1918 по червень 1919 р.

Проголошення Карпатської України стало виявом прагнення закарпатців творити свою державу саме як українську, відтак засвідчило дискредитацію проугорських та москвофільських течій, яким на парламентських виборах абсолютна більшість населення відмовила у довірі. Карпатська Україна була повноцінним державним утворенням. У жовтні 1938 року прем'єр-міністром Карпатської України (на той час автономної Підкарпатської Русі) став о. Августин Волошин. Саме йому судилося очолити й привести національно визвольний рух на Закарпатті до повної державності у березні 1939 року. Уряд А.Волошина був дієздатним, продуктивним і по-справжньому українським. Незважаючи на складну міжнародну ситуацію, відхід до Угорщини частини Закарпаття, вимушене перенесення столиці з Ужгорода до Хуста, уряду вдалося за короткий час досягти значних результатів. Так, було сформовано дієвий Кабінет міністрів, який складався з чотирьох міністерств: внутрішніх справ, шкільництва і народної освіти, юстиції та комунікацій. Було сформовано Службу безпеки, Управління поліції в Хусті, відділ преси та пропаганди.

Уряд А.Волошина швидко переконав населення у необхідності всенародного захисту кордонів краю. На початку листопада 1938 року була утворена організація народної оборони "Карпатська Січ". Загальна кількість вишколених січовиків невдовзі становила кілька тисяч. Було видано розпорядження про запровадження на території автономії державної української мови та введено в обіг назву "Карпатська Україна" замість "Підкарпатська Русь". У центрі уваги Уряду була адміністративна реформа (було видано розпорядження про передачу всієї влади Кабінету міністрів Карпатської України та обрання Сойму (парламенту), про створення Вищого суду і Вищої державної прокуратури). За короткий час запроваджено



жорстку вертикаль влади, завдяки чому вдалося стабілізувати соціально-економічну ситуацію, придушити саботажні акції, вирішити проблему безробіття. Планувалися серйозні заходи з розвитку соціально-економічної сфери краю. Тріумфом української державності стали вибори до Сойму у лютому 1939 року, на яких люди проголосували за проурядову партію "Українське Національне Об'єднання", до якого увійшли українці та представники нацменшин. Вибори були легітимними і, як засвідчують очевидці, відбувались на демократичних засадах. Уряд А.Волошина підтримував відносини з державними та недержавними інституціями Чехо-Словаччини, Югославії, Румунії, Великобританії, Японії, США, Канади, Бельгії, Німеччини. Останнє було використано радянською пропагандою для звинувачення А.Волошина у співробітництві з нацистами. Такі звинувачення є безпідставними, оскільки, по-перше, на той час з Гітлером підтримували відносини багато країн, передусім СРСР. По-друге, від Німеччини, як і від всіх інших держав, А.Волошину потрібно було лише одне – гарантії непорушності кордонів Карпатської України. Як показала історія, Гітлер зробив інший вибір, віддавши Українську державу на поталу близькому за духом режиму Хорті.

Відновлення української державності на Закарпатті викликало велике піднесення серед українців у світі. Відомий педагог і громадський діяч Софія Русова писала в ті дні: "Ми, всі українці, і емігранти, і мешканці рідних земель, переживаємо в ці часи велике хвилювання: утиски проти нашого народу і в Польщі, і на Великій Україні доходять до неможливих ступенів, кров ллється, найкращі люди зникають. Тяжко живеться нашим братам і в Румунії. І ось серед цієї ночі страждань блиснула зірка. Міжнародні відносини склалися так, що Карпатська Україна, найменша частина великої соборної України, визволилася з-під чужого панування, має своє державне життя, свій рідний уряд. І гріє серце надія: почалось! Крок за кроком, одна земля за другою мусить визволитися і завдяки своїм зусиллям, і через комплекс міжнародних інтересів, що скупчуються навколо України". У формуваннях Карпатської Січі були вихідці з багатьох українських земель та країн світу. Серед тих, хто проливав свою кров за Карпатську Україну, були буковинці: Михайлюк, Дебрин, Сагайдак, Небелюк і Орленко. Серед полеглих на полі бою та замордованих окупантами – Зенон Косак, Михайло Колодзінський, Василь Бойчук, Михайло Марфієвич, Юліан Євчук, Тимко Праць з Галичини, Микола Більчек з Наддніпрянщини, Іван Паламарчук з Волині, Микола Крупа з Праги, Петро Лисюк з США. В певному сенсі навесні 1939 року Карпатська Україна виступила консолідуючим чинником для всього українства, яке мріяло про відновлення незалежної держави. Так, на заклик уряду А.Волошина про збір коштів на розбудову армії та держави відгукнулись тисячі українців США та Канади, масово кошти збирались й на території самого Закарпаття. Закарпатці мужньо чинили опір загарбникам. Загони самооборони були створені практично в кожному селі. Однак, за короткий час існування Карпатської України збудувати потужні збройні сили було неможливо. 14–15 березня 1939 року з благословення А.Гітлера угорські війська за наказом М.Хорті перейшли демаркаційну лінію між Карпатською Україною і Угорщиною та почали наступ на Хуст. Карпатська Січ в жорстоких виснажливих боях, не маючи достатнього матеріально-технічного забезпечення, мужньо оборонялася, чинила опір в різних місцях Закарпаття. Угорські власті пізніше змушені були визнати, що під час березневих операцій в Карпатській Україні вони зазнали досить значних втрат. Найвідомішим є бій на Красному полі неподалік від Хуста 15 березня 1939 р. Відомості про нього знаходимо, в основному, у спогадах січовиків. Яскраво описав бій на Красному полі його учасник письменник В.Гренджа-Донський: "... Тисянський міст біля Королева зайняли найкращі наші кулеметники і протягом майже 48 годин не перепустили ані одного гонвейда ані через міст, ані через Тису. Гонвейди намагалися прошитися танками, але барикади були добре побудовані і вогонь з "максимів" сипався на напасників. Угорці вислали човни, теж тієї днини ані човни не мали успіху. Розводнена Тиса була нашим союзником. Протягом всього дня 16 березня не пустили наші оборонці ані одного гонвейда через Тису. Вісім разів тієї днини загнали агресорів назад, хоч угорські літаки, міномети, гармати обстрілювали наші позиції, оборонці мужньо боронили нашу рідну Тису. Але вічна наша біда – брак амуніції – та брак артилерії і протитанкових гармат запричинили те, що двоелементним бронемашинам пощастило продертися через Тису, теж і угорські літаки дошкуляли нашим оборонцям. Тут отже, на "Красному Полі", відбувалися дива. Страшна перевага могла зломити відважних оборонців тільки сімнадцятого березня перед полуднем, насадивши вночі човни, яких нам вже не вдалося відігнати..."

Підтверджені дані про втрати у цьому бою відсутні, хоча вважається, що для обох сторін вони обчислюються сотнями загиблих. Бій на Красному полі по праву вважається символом героїзму українців. Організовані бої точились до 18 березня, потім переросли в партизанську боротьбу, яка тривала ще два місяці, до кінця травня 1939 року.

Таким чином, наприкінці 30-х років державно-правовий статус Карпатської України пройшов своєрідну еволюцію. До прийняття чехословацьким парламентом Конституційного Закону від 22 листопада 1938 р. про федеративний устрій держави чехів, словаків і закарпатських українців, на території краю діяла Конституція ЧСР від 29 лютого 1920 р., в основі якої були рішення Сен-Жерменського мирного договору. З проголошенням 14 березня 1939 р. незалежності, а 15 березня ратифікації цього рішення Соймом, Карпатська Україна перестала бути суб'єктом федерації, перетворившись у незалежну державу. Карпатська Україна пройшла своєрідну еволюцію від автономності (жовтень 1938 р.) до федеративного устрою (22 листопада 1938 р.) і проголошення незалежності 14–15 березня 1939 р. Карпатська Україна стала самостійною державою, що було досить прогресивним і унікальним явище для даного регіону.

Юрій СЛАВІК,
молодіжний референт ЗОО КУН



НОВИНИ ЛЬВІВЩИНИ

ЖИВЕ СЛОВО ТАРАСА

У галицькому містечку Старому Самборі – традиція: святковий концерт для жителів міста на честь роковин Великого Кобзаря готують учителі й учні СШ №1.

– Це для нас велика честь, – розповіла директор школи Галина Нискогуз, – тут хочеш-не хочеш, а треба бути на висоті. Перед Тарасом соромно. "Учітеся, брати мої, думайте, читайте", – ось яку заповідь залишив він нащадкам, маємо її дотримуватися.

– Ґалино Йосипівно, але підготувати концерт, та ще такий, щоб зібрати цілий зал глядачів, – завдання не з легких.

– Концерт, як завжди, відбувся в районному Будинку культури. Що ж до глядача, можу похвалитися, що наші артисти мають своїх шанувальників, дарма, що аматори, – на сцені виглядають цілком професійно.

– Але ж це може бути лише результатом постійної праці.

– Звичайно, ми працюємо в гуртках. Переконана, завдання педагогів плекати в дітях не тільки інтелект, а й таланти. Саме тому надаємо дуже великої ваги роботі гуртків. У нас є учнівський хор, дитячий вокальний колектив "Джерельце", дві танцювальні групи – молодша і середня, ансамбль "Троїсті музики", драматичний гурток "Зірки шкільної сцени", яким керує заступник директора з виховної роботи Любов Олійник. Інші гуртки теж ведуть учителі. Але вони не просто навчають їх вокалу, музики, хореографії, а й власним прикладом показують, як саме це треба робити. Педагоги завжди на сцені з своїми учнями. Цього разу співали вокальна група "Наддністряночка", дуети у складі вчителів музики і співу Надії Копач та Івана Копцюха, вчительок української мови й літератури Зоряни Цепенди і географії Оксани Лінинської, соліст – учитель фізкультури Іван Топільницький.

– Віддаєте перевагу гурткам мистецького напрямку?

– Не тільки. Інша річ, що людина до будь-якої справи повинна мати творчий підхід, старатися робити її на мистецькому рівні. Такий принцип сповідують усі, хто займається в гуртках "Чарівні голки" та "Диво-руки". Вишивки, вироби з бісеру, дерева та інших матеріалів, авторами яких є учні школи, цілком відповідають назвам гуртків. А щодо талантів, вони теж бувають різні. Наприклад, талант захищати Батьківщину. До речі, наші хлопці з задоволенням відвідують гурток військово-патріотичного виховання.

…У програмі концерту прозвучали пісні на слова Тараса Шевченка, твори, написані на честь Поета, а також перлини українського фольклору, класичної й сучасної музики та вокалу.

Від Благодійного фонду Андрія Лопушанського його директор Орест Бонк передав для Старосамбірської СШ № 1 бібліотечку творів Великого Кобзаря.

РОЗЦВІЛИ ПОСМІШКИ І КВІТИ

Весна запахла пролісками й тюльпанами. І розцвіла усмішками.

– Нам так хотілося зробити людям щось приємне саме на початку весни, – розповідає директор Благодійного фонду Андрія Лопушанського Орест Бонк. – Вибрали час напередодні 8 Березня. Знаємо, що ставлення до цієї дати нині неоднозначне. Однак, дилему вітати чи не вітати довго не розв'язували. Одностайно вирішили: вітати! З весною! З теплим сонечком, яке разом з теплом несе нові надії і віру. Адже нашим жінкам зараз дуже потрібна підтримка і хоч трохи радості, бо ж не таємниця, що при такому безробітті саме на них, на їхній винахідливості й працелюбстві тримається ціла родина. Тому й придумали цю акцію, можливо, не нову й не дуже оригінальну, зате від щирого серця.

За кошти Благодійного фонду накупили тюльпанів і доручили їх чоловікам-волонтерам у Сколівському, Турківському, Старосамбірському районах і в місті Самборі. Чоловіки дарували жінкам квіти разом з найкращими побажаннями, а також листівку з інформацією про діяльність Фонду.

– Ми намагаємося інформувати про свою діяльність через засоби масової інформації, інтернет, однак, як показує практика, в наших бідних районах далеко не всі мають доступ до цих джерел, – каже пан Орест. – Натомість є багато людей, які потребують нашої поради чи допомоги. То ж листівки виявилися аж ніяк не зайвими.





На світлинах: квіти жінкам – від Фонду Андрія Лопушанського

Реальний результат акції в кілька разів перевищив сподіваний. Всі жінки, які отримали квіти, були приємно вражені, дехто не стримував сліз.

– Це так мило, так гарно, коли хтось підходить до тебе на вулиці і дарує квіти, ще й каже при цьому добрі, сердечні слова, – сказала Ґанна Федорів, яку привітали з весною на одній з вулиць Самбора. – Мені вже років з п'ятнадцять ніхто не дарував квітів. Сама теж не купую – не можу дозволити собі такої розкоші, бо не працюю. Але так хочеться, щоб хоч інколи хтось про тебе подбав.

Волонтери фонду заглянули й у лікарні, де привітали лікарок та їхніх пацієнток, у школи, де порадували вчительок, побували в різних установах, організаціях, підприємствах. Весна на Прикарпатті почалася з посмішки.

БУДИНОК, У ЯКОМУ ДРІМАЛА ІСТОРІЯ



Будинок на площі Ринок, 5 у Львові

Ремонт Площі Ринок у Львові, який здійснюється в рамках проекту "Муніципальний розвиток та оновлення старої частини Львова", з самого початку обіцяв несподіванки. Адже будинки, які тут стоять, пережили по кілька століть, їх перебудовували, добудовували, ремонтували. Однак будинок під номером п'ять не тільки підтвердив, а й перевершив ці сподівання. Недавно тут відреставрували дерев'яні сходи. В процесі цієї роботи фахівці спільно з Німецьким товариством інтернаціональної співпраці (GIZ) провели дослідження стінопису на сходовому майданчику, який наприкінці минулого року частково реставровано. Крім того, розпочато роботи з відновлення історичного вигляду стін довкола сходів, а також законсервовано кілька добре збережених елементів первісного оригінального орнаменту.

І ось нова знахідка: під шаром штукатурки у вхідній брамі знайдено альфрейні розписи кількох будівельних періодів. Іншими словами, це декоративні орнаменти, зроблені клейовими, олійними або емалевими фарбами.

Українські фахівці під керівництвом німецького експерта з реставрації стінопису Урліха Тюмлера встановили три види оздоби у стилі сецесії, які розміщувалися вздовж сходів на сходовому майданчику. Над самим майданчиком виявлено ліхтар, встановлений під час добудови четвертого поверху наприкінці XIX – на початку XX століття. Розписи були зроблені на початку XX століття. Зараз їх досліджують фахівці під керівництвом німецького реставратора Кріса Юнгганса.

До речі, вважають, що цей будинок – перший триповерховий дім на Ринку. Збудував його у 1571–1577 роках Петро Красовський на замовлення патриціанки С.Ґанль. З подвір'я він мав веранду. На жаль, через численні перебудови будинок цілком втратив первісну подобу. Збереглися лише фрагменти першого поверху.

Добірку матеріалів підготувала
Леся РУПНЯК

"ОРДЕН ГОЛОДРАНЦІВ" – ДЛЯ ТАБАЧНИКА

12 березня у Львові на площі біля пам'ятника Іванові Франку відбувся флеш-моб "Вручення Табачнику "Ордену Голодранців" за участі близько десятьох студентів та журналістів.

Акція пройшла у вигляді імпровізованої церемонії нагородження. Ведуча оголосила, за які такі "заслуги" Табачнику було присвоєно цей орден у другі роковини його правління як Міністра АбрАзАвАнія: "за видатні заслуги у нищенні освіти, переписуванні історії, заниження стипендії нижче прожиткового мінімуму, скороченні уроків української мови та літератури у школах, спробі вилучення з навчальних програм предмету Історія України, скороченні кількості вищих навчальних закладів тощо".

Також ведуча нагадала біографію міністра: "Д.В.Табачник – відома всім особа міністр АбрАзАвАНія Усії, автор створення УСІЙСЬКОЇ мови, культури та історії, "усійський політичний і державный деятель, словоблуд" і т.д.

А на "сцені" сидів бомжуватого вигляду актор-Табачник, який із заготованим папірцем, трохи шепеляво, подякував за нагороду: "Дякую за висловлену мені довіру, обіцяю виправдати ваші найгірші побоювання…".

Сам орден було зроблено у вигляді великої "звізди", в центрі із випуклим горельєфом, що нагадував своїми обрисами місце, на якому сидимо, і підписаний "Орден Голодранців", як символ ставлення всього студентства до міністра.

Акція пройшла в межах АнтиТабачної кампанії та руху "Голодні студенти", метою яких є звільнення Дмитра Табачника з посади міністра освіти України.

– "АнтиТабачна кампанія солідарна з студентами тих вишів, яким не доплатили стипендії, та з тими ректорами, які отримали незаслужені догани від Табачника, і вкотре висловлюємо йому свою недовіру", – наголосив один із організаторів акції Андрій Шпіцер, активіст молодіжної референтури Конгресу Українських Націоналістів.

– "Іде процес маніпулювання в системі освіти. Своїми діями Табачник прагне налаштувати студентів проти ректорів. Також негативною є ситуація із програмою, яка розробляється у міністерстві, щодо скорочення кількості уроків української мови та літератури, та скасування предмету історії України. Цього допускати не можна, такого нема в жодній цивілізованій європейській країні! Ми будемо активно виступати проти таких дій Табачника. АнтиТабачна кампанія відновлює свою роботу" – наголосив Андрій.

АнтиТабачна кампанія, активним учасником якої є Молодіжна референтура ЛМО КУН

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9